

НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

СБОРНИК

ДОКЛАДИ ОТ ГОДИШНА УНИВЕРСИТЕТСКА
НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ 2021

Том 4
Научно направление
„СИГУРНОСТ И ОТБРАНА“

ИЗДАТЕЛСКИ КОМПЛЕКС на НВУ ВАСИЛ ЛЕВСКИ

СБОРНИК

**ДОКЛАДИ
ОТ ГОДИШНА УНИВЕРСИТЕТСКА НАУЧНА
КОНФЕРЕНЦИЯ**

27-28 МАЙ 2021 ГОДИНА

Том 4

**Научно направление
„Сигурност и отбрана”**

**Велико Търново
2021 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. **Пленарен доклад**
Драгомир Кръстев
Кибертероризмът в глобалното общество 11 стр.
2. **Светла Александрова**
Управление на миграционните процеси в България.
Сигурност на населението 26 стр.
3. **Наско Загорев**
Качественото провеждане на занятията по специализирана
военна подготовка с курсантите специалисти по КИП –
гаранция за тяхната ефективна бъдещата дейност 33 стр.
4. **Драгомир Кръстев**
Същност и форми на кибершпионаж 47 стр.
5. **Драгомир Кръстев**
Стратегии за киберсигурност 56 стр.
6. **Драгомир Кръстев**
Формиране на кибердипломацията 64 стр.
7. **Стоянка Петрова**
Интегриран модел на тероризма. взаимовръзки и
констатации 73 стр.
8. **Boyko Ranguelov, Atanas Mangarov, Elka Radeva, Simeon
Panev, Ina Antonova, Philip Philipoff, Diana Bankova,
Dimo Dimov**
Cognitive and Experimental Psychologysystem for Disaster
Risk Reduction in the Mountain Outdoors Life for Humans and
Animals 81 стр.
9. **Boyko Ranguelov, Atanas Mangarov, Elka Radeva,
SimeonPanev, Ina Antonova, Philip Philipoff, Diana
Bankova, Dimo Dimov**
Early warning systems for the tunnels structures 92 стр.
10. **Даниел Берчев**
Европейски съвет в Хелзинки (декември 1999 г.) – новата
готовност на Европа да поеме повече отговорност за
собствената си отбрана 100 стр.
11. **Даниел Берчев**
Френско-британската среща в Сен Мало (декември 1998 г.)
и така наречената „Морска промяна“ в отношението на
Обединеното кралство към отбраната на ЕС 108 стр.
12. **Даниел Берчев**
Декларацията от френско-британската среща в Сен Мало
(декември 1998 г.) и създаването на европейска политика 122 стр.

	за сигурност и отбрана	
13. Севдалина Димитрова	Финансовото осигуряване на логистичната поддръжка – основа за ефективен мениджмънт на интегрираната военна логистика	132 стр.
14. Радослав Пашов	Изследване динамиката на разходите за отбрана и сигурност по време на икономически рецесии	142 стр.
15. Петър Арабаджийски	Проблеми при процедурите за въоръжаване на частните охранители в Република България	149 стр.
16. Михаел Павлов, Михаил Харалампиев	Кратък анализ на основните инциденти и аварии в атомни електроцентрали	159стр.
17. Христо Иванов	Контрол над информационните технологии	172 стр.
18. Пламен Петров	Нагорни Карабах – хибридно събитие и хибриден процес на сигурност в Кавказ	177 стр.
19. Николай Николов	Адаптиране технология за слънчева енергия за откриване на химически бойни агенти	186 стр.
20. Николай Николов	Нов метод за анализ на химически бойни агенти	190 стр.
21. Николай Николов	RDD - мръсни бомби	193 стр.
22. Деница Иванова-Маринова	Цивилизацията, възникването на града и войната – поглед в миналото	198 стр.
23. Деница Иванова-Маринова	Поява на средновековните университети. типове университети, вътрешна организация и структура	208 стр.
24. Иван Данев	Основна концептуална рамка при изграждане и оборудване на места за настаняване на бежанци и мигранти	218 стр.
25. Иван Данев	Методология при планиране и изграждане на места за настаняване на бежанци и мигранти	225 стр.
26. Селвие Чаушева	Технологиите на изкуствения интелект в условия на пандемична криза	231 стр.
27. Стефан Илиев		239 стр.

Особености при експлоатацията на защитните облекла за
пожарникари

28. Mirosław Laskowski

Professional Competences in the Military Service of Officers

253 стр.

ПРОБЛЕМИ ПРИ ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА ВЪОРЪЖАВАНЕ НА ЧАСТНИТЕ ОХРАНИТЕЛИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Петър Арабаджийски

PROBLEMS IN THE PROCEDURES OF ARMAMENT PRIVATE SECURITY GUARDS IN THE REPUBLIC OF BULGARIA

Petar Arabadzhiski

Summary: The purpose of the report is to bring out problems in the implementation of the statutory procedures for arming private security guards in Bulgaria. The subject of the research are normative acts regulating these procedures. The subject of the research are the organizational and legal aspects of their implementation. On the basis of a legal analysis of the current legislation and taken interviews with employees of private security companies, problems are presented and measures are proposed to solve them.

Keywords: private security, private security guards, procedures, armaments, firearms, ammunition

Актуалността на темата на настоящата разработка е продиктувана от липсата на съвременни научни изследвания, които комплексно да разглеждат проблемите на въоръжаването на частните охранители в Република България. Изследването на част от тази проблематика е била предмет на разглеждане в трудове от областта на частната охранителна дейност. Безспорни са приносите на проф. д.ик.н. Христо Иванов и проф. д-р Николай Арабаджийски²⁰⁰, доц. д-р Николай Досев и д-р Христо Христов²⁰¹, д-р Енчо Енчев²⁰², Росица Джекова и Атанас Русев²⁰³, Пламен

²⁰⁰ Вж. Иванов, Хр. Въоръжена охрана на банките. Сп. Национална сигурност, 1995 г., № 3, с. 19-20; Иванов, Хр. Професионалният статут на длъжностните лица от въоръжената охрана на банките. Сп. Банки, инвестиции, пари, 1996 г., № 6, с. 39-43; Иванов, Хр., Н. Арабаджийски. Частна охранителна дейност. Коментар, правна регламентация, образци-документи. С., 1997 г.; Иванов, Хр. Охранителният бизнес. С., 2000 г.; Иванов, Хр. Бизнесът частна охранителна дейност. С., 2005 г.

²⁰¹ Вж. Досев, И., Хр. Христов. Основи на охранителната дейност. Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“. Шумен. 2015 г.

Попов²⁰⁴, Красимир Давидов и Цоню Цонев²⁰⁵, Мануил Манев²⁰⁶ и др. Значителна част от техните концептуални виждания и предложения в трудовете им са довели и водят до усъвършенстване на законодателството в тази област.

Обект на изследване на разработката са нормативните актове, регламентиращи процедурите за въоръжаване на частните охранители в Република България. *Предмет на изследване* са организационно-правните аспекти по прилагането им. На базата на извършен правен анализ на действащото законодателство и резултати от проведени интервюта със служители от частни охранителни фирми се извеждат проблеми, свързани с практическото прилагане на процедурите за въоръжаване на частните охранители. *Целта* на разработката е на базата на получените резултати и изведените проблеми при прилагането на процедурите за въоръжаването на частните охранители да се предложат мерки за преодоляването им. За постигането на тази *цел* са решени следните *задачи*:

- изследвани и анализирани са законоустановените процедури за придобиване и съхранение на оръжия и боеприпаси от принципалите на частните охранителни търговски дружества в Република България;
- проучени и представени са видовете оръжия и боеприпаси, с които обичайно се въоръжават частните охранители;
- изведени са проблеми, свързани с процедурите за въоръжаването на частните охранители и оборудването им с необходимия вид оръжие за осъществяване на конкретен вид частна охранителна дейност.

Направен е опит да бъде защитена *основната теза*, че проблемите, които съществуват при прилагането на законоустановените процедури за въоръжаването на частните охранители в Република България са вследствие на дефицити в действащото законодателство, като те могат да се преодолеят чрез неговото усъвършенстване.

За набиране на емпирична информация са използвани следните *методи*:

- *анализ на литературни източници*, в които са изследвани практиките по прилагането на законодателството, отнасящо се до процедурите за въоръжаване на частните охранители, както и за видовете

²⁰² Вж. Енчев, Е. Модел за ефективно управление на частната охранителна дейност на територията на Република България (дисертационен труд), С. 2018 г.

²⁰³ Вж. Джекова, Р., А. Русев. Частният охранителен сектор в България. С., 2014 г.

²⁰⁴ Вж. Попов, Пл. Опазване на обществения ред. Втора част. (учебник с авторски колектив). С., 2014 г.

²⁰⁵ Вж. Давидов, К., Ц. Цонев, Оръжейна подготовка за охранителни фирми и частни детективи, Варна, 2013 г.

²⁰⁶ Вж. Манев, М., Да обучим Бодигард. Лична охрана. Тактическа подготовка, С., 2014 г.

оръжия, които използват при осъществяването на отделните видове частна охранителна дейност;

- *правен анализ* на действащи нормативни актове, регламентиращи процедурите за въоръжаването на частните охранители в Република България;

- *беседа с експерти и служители от частни охранителни фирми* „Професионална Защита - Електроник” ООД – гр. София, Агенция за сигурност „Скорпио“ - ООД – гр. София, „ОСК – отговорност, сигурност, компетентност“ – ООД – гр. Благоевград, VIP Security и СОТ161 за получаване на допълнителна информация за текущите организационно-правни проблеми при осъществяването на процедурите за въоръжаването на частните охранители.

Увод

В началото на 2021 г. в Република България са регистрирани общо 2992 охранителни фирми, притежаващи действащ лиценз.²⁰⁷ В тях работят около 200 000 служители.²⁰⁸ В съответствие със *Закона за частната охранителна дейност/ЗЧОД*, приет през 2018 г.²⁰⁹ тази дейност се осъществява с невъоръжена или с въоръжена охрана. Това означава, че всеки принципал на частно охранително търговско дружество следва да прецени според *вида на осъществяваната охранителна дейност* дали да въоръжи неговите охранители, когато ще осъществяват: лична охрана на физически лица; охрана на имуществото на физически или юридически лица; сигнално-охранителна дейност; самоохрана на имущество на лица; охрана на обекти - недвижими имоти; охрана на мероприятия; охрана при транспортиране на ценни пратки или товари. ЗЧОД изрично регламентира в чл.33, ал.2, че при транспортирането на ценни пратки или товари за тяхната охрана се използва *въоръжена с огнестрелно оръжие охрана*, специално оборудван транспорт, средства за връзка и други технически и помощни средства за охрана. Това задължава принципалите да въоръжават частните охранители само при този вид охрана. ЗЧОД изрично регламентира в чл.38, ал.2, че охрана на селскостопанско имущество се осъществява само с *невъоръжена охрана*. Това е проблем за ефективното осъществяване на този вид охрана. В не далечното минало този вид охрана

²⁰⁷ Бел.авт. Списъкът на валидните лицензи с достъпен в сайта на МВР - <https://www.mvr.bg/>, Главна дирекция „Национална полиция“, Административно обслужване, Частна охранителна дейност

²⁰⁸ Бел. авт. Данните са посочени в интервю на директора на Главна дирекция „Национална полиция” Христо Терзийски пред „Нова телевизия”, публикувано във в-к „Дневник“ със заглавие „МВР: Армията частни охранители е ресурс, който трябва да се ползва“ от 14.03.2018 г.

²⁰⁹ Вж. Закон за частната охранителна дейност, обн. ДВ. бр.10 от 30 Януари 2018 г., с посл. изм. ДВ. бр.69 от 4 Август 2020 г. - чл.6, ал.1

се е осъществявала от назначени общински служители – „пъдари“, които са били въоразени.

ЗЧОД изрично регламентира в чл.5, ал.2, че при осъществяване на дейностите по посочените видове частна охранителна дейност, частните охранители могат да използват физическа сила, помощни и технически средства в случаите и при условията, посочени в него. Условията и редът за организацията и извършването на тези дейности се определят с *наредба* на министъра на вътрешните работи.²¹⁰ Правният анализ показва, че в съответствие с нея се предоставя възможност при осъществяването на дейностите при всеки *вид частна охранителна дейност*, с изключение на охраната на селскостопанско имущество, тя да се осъществява с въоръжена охрана. В *наредбата* липсва подробна регламентация за вида на оръжията и техните боеприпаси, с които могат да бъдат въоръжени частните охранители. Това създава проблеми за принципалите на частните охранителни търговски дружества да направят адекватен избор при закупуването на определен вид оръжия и боеприпаси според вида на охранителната дейност.

При въоръжената охрана следва да се спазват изискванията на *Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия*²¹¹ и *подзаконовите нормативни актове по прилагането му*.

Процедурите за въоръжаването на частните охранители са аналогични с тези за всички граждани. Физическите и юридическите лица могат да придобиват, съхраняват, носят и употребяват оръжия и боеприпаси за охрана на собствеността и за самоотбрана. *Оръжията* биват: *огнестрелни* (преносими цевни оръжия) и *неогнестрелни* (пневматични, предупредителни и сигнални оръжия). С какъв *вид оръжие* следва да са въоръжени частните охранители – *огнестрелни* или *неогнестрелни* при осъществяването на отделните *видове частна охранителна дейност* зависи от решението на принципала на търговското дружество, съобразявайки се със *закона*.

Подзаконовите нормативни актове по прилагането на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия не уреждат подробно тази проблематика. С няколко *наредби* са

²¹⁰ Вж. Наредба № 8121з-611 от 11 юни 2018 г. за условията и реда за организация и извършване на видовете частна охранителна дейност по чл. 5, ал. 1 от закона за частната охранителна дейност и за определяне на примерна типова класификация на обектите, на които се осъществява охрана по чл. 5, ал. 1, т. 2 и 3 от Закона за частната охранителна дейност, в сила от 22.06.2018 г., издадена от министъра на вътрешните работи, обн. ДВ. бр.52 от 22 юни 2018 г.

²¹¹ Вж. Закон за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, обн. ДВ. бр.73 от 17 Септември 2010 г., с посл. изм. и доп. ДВ. бр.100 от 24 Ноември 2020 г.

регламентирани условията и реда за осъществяване на дейностите, свързани с оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, и контрола над тях в отделни държавни институции.²¹² С *подзаконовите нормативни актове* се обезпечава цялостното прилагане на *закона*, прилагането на отделни разпоредби или на отделни подразделения от него.²¹³ Липсата на отделна *наредба*, с която да се регламентират такива условия и ред, свързани с оръжията, боеприпасите и контрола над тях в частните охранителни търговски дружества е предпоставка за наличието на проблеми при осъществяването на процедурите за въоръжаване на частните охранители.

1. Процедури за придобиване и съхранение на оръжия и боеприпаси в частните охранителни търговски дружества в Република България

След придобиването на лиценз за осъществяването на частна охранителна дейност, принципалите на търговските дружества наемат по трудов договор лица, които да осъществяват тази дейност – частни охранители.

Наетите лица следва да бъдат само пълнолетни и дееспособни лица, с не по-ниско от средно образование - за ръководител на частна охранителна дейност, и с не по-ниско от основно образование - за изпълнител на частна охранителна дейност. Като условие, регламентирано в чл. 50, ал. 3, т. 6 от ЗЧОД наетите лица трябва да отговарят задължително на условието „да притежава професионална квалификация по професия „Охранител”, придобита в институция от системата на професионалното образование и

²¹² Вж. Наредба за условията и реда за осъществяване на дейностите, свързани с оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, и контрола над тях в Националната служба за охрана, в сила от 29.03.2011 г., приета с ПМС № 70 от 21.03.2011 г., обн. ДВ. бр.26 от 29 март 2011 г.; Наредба за условията и реда за осъществяване на дейностите, свързани с оръжията, боеприпасите и пиротехническите изделия, и контрола над тях в Главна дирекция „Охрана” и Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” към Министерството на правосъдието, в сила от 10.04.2012 г., приета с ПМС № 71 от 05.04.2012 г., обн. ДВ. бр.29 от 10 април 2012 г.; Наредба за условията и реда за осъществяване на дейностите, свързани с оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия и контрола над тях във и от Въоръжените сили на Република България, в сила от 07.12.2010 г., приета с ПМС № 278 от 30.11.2010 г. обн. дв. бр.96 от 7 декември 2010 г., с посл. изм. ДВ. бр.60 от 22 юли 2014 г.; Наредба за условията и реда за осъществяване на дейностите, свързани с оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, и за контрола над тях в Държавната комисия по сигурността на информацията, Приета с ПМС № 218 от 2.10.2017 г., обн., ДВ, бр. 80 от 6.10.2017 г. и др.

²¹³ Вж. Закон за нормативните актове, обн. ДВ. бр.27 от 3 Април 1973 г., с посл. изм. и доп. ДВ. бр.34 от 3 Май 2016 г. – чл.7

обучение.²¹⁴ Това означава, че наетите частни охранители са обучени да употребяват огнестрелни оръжия за определените видове частна охранителна дейност, но те не притежават необходимите им *разрешения* за носене и употреба на огнестрелно оръжие. Те трябва да си извадят такива разрешения. Резултатите от проведени беседи с експерти и служители на частни охранителни фирми показват, че съществуват проблеми при заплащането на таксите за издаването на такива *разрешения*. ● бикновено в практиката новоназначените частни охранители заплащат със собствени средства издаването им.

Разрешения за носене и употреба на огнестрелно оръжие и боеприпасите за тях се издава от Директора на Главна дирекция „Национална полиция“/ГДНП-МВР/ или от оправомощено от него длъжностно лице, както и от началник на Районно управление на МВР/РУ на МВР/. Подробна информация за необходимите документи, такси и органите до които трябва да се подадат е публично оповестена в сайта на МВР в раздел ГДНП-МВР - Разрешителни за носене и употреба на огнестрелно оръжие.

Изисква се частните охранители да могат да носят само по един брой от вид *огнестрелно оръжие*, вписано в издаденото разрешително за носене и употреба. Целесъобразно е тази разпоредба да бъде ревизирана, като в определени случаи на частните охранители да бъде разрешено да носят повече от един брой *служебно огнестрелно оръжие*.

При осъществяването на отделни видове частна охранителна дейност в практиката частните охранители се въоръжават с предупредителни (газови) оръжия. По вид те са *неогнестрелни оръжия*, с които може да се осъществява въоръжана охрана. Законо установените правила за придобиване на *огнестрелно оръжие* или *предупредително (газово) оръжие* се различават. За придобиване, съхранение и употреба на *предупредително (газово) оръжие* не се изисква *разрешение* за закупуването му. Лицето придобиващо такова оръжие има задължението в срок от 14 дни само да уведоми писмено или по електронен път началника на РУ на МВР по адреса на управление на юридическото лице или по постоянния адрес ако лицето е физическото. Резултатите от проведените беседи с експерти и служители от частните охранителни фирми показват, че *предупредителни (газови) оръжия* не се закупуват и не им се предствя

²¹⁴ Вж. Бел. авт. В Наредба № 2 от 1 март 2021 г. за придобиване на квалификация по професията „охранител“, в сила от 26.03.2021 г., издадена от министъра на образованието и науката, обн. ДВ. бр.25 от 26 март 2021 г. се предвижда обучение за придобиване на специфична професионална подготовка за правомерно прилагане на действия по използване на огнестрелно оръжие, както и придобиване на компетенции за изпълнение на служебните задължения да води огън с огнестрелно оръжие от различни положения - по движеща се цел, от автомобил и др.

като *служебно оръжие*. Проблемът е, че частните охранители в практиката притежават такива оръжия и ги носят и използват в определени случаи по време на изпълнение на служебните им задължения. Целесъобразно е да има по-ясна регламентация за осъществяването на въоръжена охрана с такъв вид оръжие.

Частните охранители, на които е зачислено *служебно огнестрелно оръжие*, могат да го носят само по време на служба, както и да го използват само за определената цел. След приключването на служебните си ангажменти те са длъжни да върнат за съхранение оръжието и боеприпасите за него в определеното място за съхранение.

Процедурите за съхраняването на *служебни огнестрелни оръжия и боеприпаси* в частните охранителни фирми са регламентирани в глава четвърта на *Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия*. В него са разписани изискванията, които трябва да се изпълнят от принципалите на частните охранителни фирми за съхраняването на служебните оръжия и боеприпаси. За съхраняването им те трябва да притежават необходимото *разрешение* по закон.

Законоустановено е принципалите на частните охранителни търговски дружества задължително да застраховат със застраховка „Гражданска отговорност“ частните охранители, които използват оръжие за охрана.

2. Видовете оръжия и боеприпаси на частните охранители в Република България

Правният анализ на действащите нормативни актове, отнасящи се до регламентирането на *видовете оръжия и боеприпаси* на частните охранители в Република България, които могат да бъдат използвани от тях по време на служба показва сериозни дефицити. В тях липсват конкретни разпоредби, които да оказват *вида на служебното оръжие* (огнестрелно или неогнестрелно), което могат да използват частните охранители.

Резултатите от проведени беседи с експерти и служители на частните охранителни фирми показват, че липсата на такива разпоредби създава проблеми при въоръжаването на частните охранители. В практиката по-големите охранителни фирми да закупват по-качествени огнестрелни оръжия. Това влияе върху конкуренцията между фирмите, особено при участието в процедури на обявени обществени поръчки.

Най-често в практиката частните охранители се въоръжават с *късоцевно огнестрелно оръжие*. Преобладаващо фирмите закупват пистолет “Glock” поради лесното намиране на резервни части за него, изчистеният му дизайн, лекота и добра цена. Някои от експертите споделят, че той има и недостатъци, изразяващи се в недостатъчно удобната му употреба. При създаването на охранителните фирми в Република

България, частните охранители основно са ползвали пистолет „Макаров“. Това е било така поради възможността бившите военни и полицаи да използват личното си оръжие от този вид, придобито след пенсионирането им. Съвременното законодателство не разрешава личното огнестрелно оръжие да се използва за служебни цели от частните охранители.

Някои от частните фирми закупуват и въоръжават охранителите си и с други късоцевни огнестрелни оръжия, както CZ, Baretta, Walther, Colt, Smith&Wesson, Heckler&Kock, Sig Sauer и др.

При закупуването на различните *късоцевни огнестрелни оръжия* за служебни цели следва да се спазват регламентите на закона. За охрана на собствеността, както и за други разрешени дейности, могат да се придобиват и съхраняват *късоцевни огнестрелни оръжия* - пистолети и револвери с дължина на цевта до 30 сантиметра и до 100 броя боеприпаси за всеки калибър и модел огнестрелно оръжие, дългоцевни огнестрелни оръжия с гладкостенна цев, която е с дължина под 44 сантиметра, и до 50 броя боеприпаси за всеки калибър и модел огнестрелно оръжие, късоцевни огнестрелни оръжия с ограничено действие за самоотбрана с дължина на цевта до 30 сантиметра и до 50 броя боеприпаси за всяко огнестрелно оръжие.²¹⁵

Законът регламентира и реда, по който принципалите на частните охранителни дружества могат да закупят и въоръжат наетите частни охранители с *дългоцевно огнестрелно оръжие*, но не указва какъв вид такова *оръжие* може да се използва за *служебни цели*. Регламентирани са само забраните за придобиването, съхраняването, носенето и употребата на *огнестрелни оръжия*. Основната забрана е да не се използват автоматични и полуавтоматични огнестрелни оръжия, като за последните са указани съответни изисквания. Целесъобразно е в закона да бъдат регламентирани по ясно *дългоцевните огнестрелни оръжия*, които могат да се използват за служебни цели.

В МВР се изгражда и поддържа *Единен автоматизиран централизиран регистър на лицензите за дейностите по този ЗЧОД*. В него се въвеждат и обработват данни за средствата, използвани при осъществяване на охраната (превозни средства, *оръжие* и др.) В този регистър следва да се отразява актуална информация за видовете оръжия, техния брой и модели от всяка охранителна фирма. Целесъобразно е достъпа до регистъра да бъде публичен.

Заклучение

Вследствие на извършения правен анализ на действащото законодателство и проведените интервюта с експерти и служители от

²¹⁵ Вж. Закон за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, обн. ДВ. бр.73 от 17 Септември 2010 г., с посл. изм. и доп. ДВ. бр.100 от 24 Ноември 2020 г. – чл.6, ал.1

частни охранителни фирми могат да се извеждат следните проблеми, при осъществяването на процедурите за въоръжаването на частните охранители:

➤ На частните охранители в Република България не се разрешава да използват за *служебни цели* придобито преди назначението си *собствено оръжие*. Необходимо е охранителните фирми задължително да осигуряват на служителите си *служебно оръжие*. Това принуждава частните охранители, притежаващи *собствено оръжие* да не могат да го използват по служба и трябва да преминават повторно процедурата за издаване на *разрешения*.

➤ В практиката се констатира случаи на въоръжени с лично *предупредително(газово) оръжие* частни охранители, което по закон не следва да се използва като *служебно*.

➤ В практиката се констатира, че частните охранители се въоръжават с разнородни по *вид и модел оръжия* без да е налична ясна регламентация за това какъв *вид оръжие* следва да се използва при осъществяването на съответен *вид частна охранителна дейност*.

За разрешаването на посочените проблеми е препоръчително да се предприемат необходимите мерки за съвместното изработване на проект от специалисти на МВР и Национална асоциация на фирми за търговска сигурност и охрана/НАФТСО/ на *Наредба за условия и реда, свързани с оръжията, боеприпасите и контрола над тях в частните охранителни търговски дружества*.

Използвана литература:

1. Давидов, К., Ц. Цонев, Оръжейна подготовка за охранителни фирми и частни детективи, Варна, 2013 г.
2. Досев, Н., Хр. Христов. Основи на охранителната дейност. Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“. Шумен. 2015 г.
3. Джекова, Р., А. Русев. Частният охранителен сектор в България. С., 2014 г.
4. Енчев, Е. Модел за ефективно управление на частната охранителна дейност на територията на Република България (дисертационен труд), С. 2018 г.
5. Иванов, Хр. Въоръжена охрана на банките. Сп. Национална сигурност, С. 1995 г., № 3, с. 19-20
6. Иванов, Хр. Професионалният статут на длъжностните лица от въоръжената охрана на банките. Сп. Банки, инвестиции, пари, С., 1996 г., № 6, с. 39-43
7. Иванов, Хр., Н. Арабаджийски. Частна охранителна дейност. Коментар, правна регламентация, образци-документи. С., 1997 г.

8. Иванов, Хр. Охранителният бизнес. С., 2000 г.
9. Иванов, Хр. Бизнесът частна охранителна дейност. С., 2005 г.
10. Манев, М., Да обучим Бодигард. Лична охрана. Тактическа подготовка, С., 2014 г.
11. Попов, Пл. Опазване на обществения ред. Втора част. (учебник с авторски колектив). С., 2014 г.

д-р Петър Николаев Арабаджийски

Нов български университет, Република България

1618 София, Монтевидео 21, корпус 2 офис 605

Тел. +359 883 432 010

e-mail: parabazhiyski@gmail.com

Petar Nikolnev Arabazhiyski, PhD

New Bulgarian University, Republic of Bulgaria

1618, Montevideo 21, Building 2, Room 605

Tel +359 883 432 010

e-mail: parabazhiyski@gmail.com